

UZAKTAN EĞİTİMDE TABLET BİLGİSAYAR KULLANIMINA YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Melike Aydemir
Atatürk Üniversitesi
melikeaydem@gmail.com

Sevda Küçük
İstanbul Üniversitesi
s.sevdakucuk@gmail.com

Selçuk Karaman
Atatürk Üniversitesi
selcukkaraman@gmail.com

Özet

Tablet bilgisayarların yaygınlaşmasıyla birlikte eğitim ortamlarında kullanımı gündeme gelmiştir. Tablet bilgisayarların sahip olduğu özellikler sayesinde uzaktan eğitim sürecinde kullanılmasına yönelik çalışmalar gün geçtikçe artmaktadır. Bu çalışmada uzaktan eğitim sürecinde tablet bilgisayar kullanımına yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini üniversite tarafından tablet bilgisayar sağlanan ve uzaktan eğitim gören 34 yüksek lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin görüşlerini ortaya çıkarmaya yönelik çeşitli soruları içeren anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler betimsel istatistikî yöntemlerle analiz edilmiştir. Bulgulara göre, öğrencilerin tablet bilgisayarları uzaktan eğitim sürecinde genellikle iletişim kurma, e-kitap okuma ve sanal sınıf derslerine katılma amaçlarıyla kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca tablet bilgisayarların uzaktan eğitim sürecini kolaylaştırdığı ve uygulamaların zaman ve mekan esnekliğini artırdığı belirlenmiştir. Tablet bilgisayarların sunduğu esnek öğrenme fırsatı uzaktan eğitim sürecinde kullanım potansiyelini artırabilir.

Anahtar Kelimeler: Tablet bilgisayar, uzaktan eğitim, e-kitap okuyucu, öğrenci görüşleri.

EXAMINING STUDENTS' VIEWS USING TABLET PC IN DISTANCE EDUCATION

Abstract

The using of Tablet PC in educational environment became a current issue. The studies related to using of Tablet PC in distance education are increasing day by day thanks to the features of Tablet PC. The aim of this study is to examine the students' views of using Tablet PC in distance education. Descriptive research method was used in this study. The sample consists of 34 distance master students who were provided Tablet PC in distance education. A survey was used as a data collection tool which included variety questions about students' views of using Tablet PC. Data were analyzed by using descriptive statistics. According to the findings, students used the Tablet PC to read e-book, to participate virtual classroom and to have communication. Also, it was determined that Tablet PC facilitates distance education process and provides flexibility in terms of time and place. Tablet PC enhances flexible learning opportunities and thus increases the potential for use in distance education process.

Key Words: Tablet PC, distance education, e-book reader, students' views.

GİRİŞ

Tablet bilgisayarlar küçük dokunmatik ekran boyutuna sahip internet erişimi olan, veri depolayabilen ve taşınabilen cihazlar olarak tanımlanabilir. Tablet bilgisayarlar özellikleri sayesinde son yıllarda birçok alanda kullanılan cihazlar arasına girmiştir. İnternet erişimi, ses dinleyebilme, mail gönderebilme, video izleyebilme ve çekebilme, e-kitap okuyabilme gibi özelliklere sahip olduğu için kullanımı gittikçe yaygınlaşmaktadır (Shurtz, Halling ve Mckay, 2011). Tablet bilgisayarların özellikleri ve yaygınlaşmasıyla birlikte eğitim ortamlarında kullanımı da gündeme gelmiştir.

Tablet bilgisayarlar sahip oldukları özelliklerden dolayı eğitim alanına yeni kazanımlar ve bakış açısı sağlamada etkili araçlar olarak görülmektedir (Horton, Kim, Kothaneth ve Amelink, 2011; Simon, 2001). Tablet bilgisayarların taşınabilir olması, esneklik sağlaması, etkileşimi artırması ve birçok kaynağa aynı anda erişim imkanı vermesi eğitim ortamlarında kullanımını artırmaktadır (Mulholland, 2011; Öngöz, 2011; Yıldırım, Karaman, Çelik ve Esgice, 2011). Tablet bilgisayarlar aracılığıyla öğrenciler derslere dair sunumlara, ders okumalarına ve notlarına kolayca erişebilmektedirler (Shurtz ve diğ., 2011). Ayrıca internet erişimine sahip olması etkileşimli uygulamaların yapılmasına olanak sağlamaktadır (Enriquez, 2010; Jones ve Sinclair, 2011). Tablet bilgisayarlar öğrencilerin derse katılımını ve öğrenciler arasındaki iletişimi de artırmaktadır (Jones ve Sinclair, 2011; Sneller, 2007).

Tablet bilgisayar teknolojisi geleneksel sınıf ortamının yanı sıra uzaktan eğitim ortamlarında da kullanılmaktadır. Bu doğrultuda tablet bilgisayarların uzaktan eğitim sürecinde kullanımına yönelik çalışmalarda gün geçtikçe artmaktadır. Ayrıca sahip olduğu özellikler sayesinde uzaktan eğitim sürecini destekleyebilen fırsatlar oluşturmaktadır. Özellikle taşınabilirlik ve internet erişimi sayesinde uzaktan eğitim öğrencilerinin zamandan ve mekandan bağımsız olarak bilgiye erişim imkanını artırmaktadır (Oran ve Karadeniz, 2007). Tablet bilgisayarlar ile desteklenmiş uzaktan eğitim ortamları öğrencilere yaşam boyu, ihtiyaç anında, esnek, farkında olmadan ve kendi hızına göre öğrenme durumlarını desteklemektedir (Bulun, Gülnar ve Güran, 2004; Oran ve Karadeniz, 2007).

Tablet bilgisayarların özellikleri ve eğitimdeki yararları açısından uzaktan eğitimde önemli bir role sahip olacağı düşünülmese de rağmen bu konuda çoğunlukla teorik ya da küçük ölçekli çalışmalar yürütülmüştür. Ayrıca literatürde uzaktan öğrencilerin dahil edildiği çalışmaların sayısı oldukça azdır. Tablet bilgisayarların uzaktan eğitim sürecinde kullanımına yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesi uzaktan eğitim uygulamalarının geliştirilmesi ve iyileştirilmesi açısından önemlidir. Bireysel tablet bilgisayar kullanımından ziyade kurumun uzaktan eğitim sürecini tablet bilgisayar ile destekleme politikasının izlediği bir durum üzerinden çalışmanın yürütülmesi ayrı bir öneme sahiptir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı uzaktan eğitim sürecinde tablet bilgisayar kullanımına yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesidir. Bu amaç kapsamında aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır.

- 1) Öğrencilerin tablet bilgisayar kullanım durumları (süresi, sıklığı, amacı, yeri) nelerdir?
- 2) Öğrencilerin tablet bilgisayar kullanımının öğrenme sürecine katkılarına yönelik görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Bu çalışmada Atatürk Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezinde yüksek lisans programındaki öğrencilerin tablet bilgisayar kullanımına yönelik görüşlerinin incelenmesi hedeflenmiştir. Çalışmada deneysel olmayan araştırma desenlerinden betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Örneklem

Atatürk Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi kapsamında Güvenlik ve Adli Bilimler Yüksek Lisans Programında öğrenim gören öğrencilere ders kaydından bir süre sonra tablet bilgisayar verilmiştir. Tablet bilgisayarların kurulumunu ve kullanımını gösteren eğitsel videolar sistem üzerinden öğrencilerin kullanımına sunulmuştur. Çalışmanın örneklemini tablet bilgisayar verilen 34 öğrenci oluşturmaktadır. Güvenlik ve Adli Bilimler Yüksek Lisans Programı güvenlik alanında görev yapanların ve bu konulara ilgi duyanların akademik gelişimlerini desteklemek amacıyla tasarlanmış bir programdır. Öğrenciler

programdaki derslere öğretim yönetim sistemi üzerinden erişebilmektedirler. Bu programda dersler; sanal sınıf uygulamaları, e-ders paketleri, ders notları üzerinden senkron ve asenkron olarak yürütülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak öğrencilerin tablet bilgisayar kullanımına dair görüşlerini ortaya çıkarmaya yönelik çeşitli soruları içeren anket kullanılmıştır. Tablet bilgisayar kullanımının öğretim sürecine katkılarını yönelik anket maddelerini oluşturmak amacıyla birkaç öğrenci ile görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler sonucunda her bir anket maddesi ayrı ayrı oluşturulmuştur. Ankette öğrencilerin tablet bilgisayar kullanım durumlarına dair çoktan seçmeli 4 madde, tablet bilgisayar kullanımının öğretim sürecine katkılarını yönelik görüşlerinin tespiti için 5'li Likert tipinde 8 madde bulunmaktadır.

Verilerin Analizi

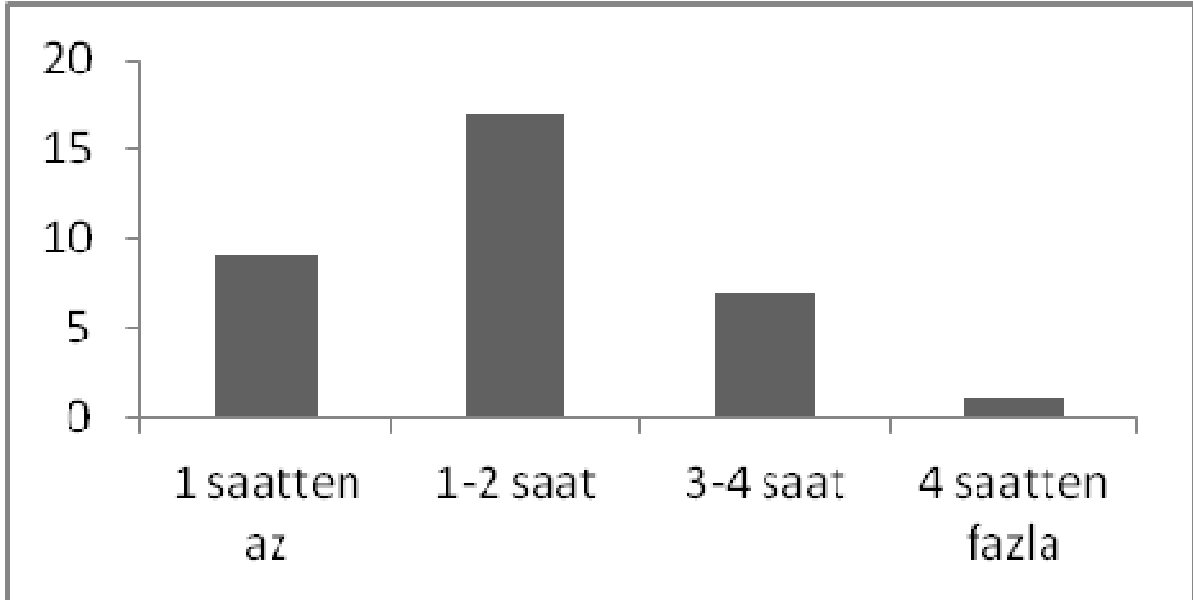
Elde edilen veriler betimsel istatistiki yöntemlerle analiz edilmiştir. Öğrencilerin tablet bilgisayar kullanım durumları, her maddenin yüzdeleri hesaplanarak grafiksel olarak sunulmuştur. Öğrencilerin tablet bilgisayar kullanımının öğretim sürecine katkılarını yönelik görüşleri ortalama ve yüzde değerler hesaplanarak tablo ile gösterilmiştir.

BULGULAR

Çalışmadan elde edilen veriler araştırma soruları kapsamında incelenmiştir. Araştırmanın bulguları öğrencilerin tablet bilgisayar kullanım durumları ve tablet bilgisayarın öğrenme sürecine katkılarını yönelik görüşler başlıkları altında sunulmuştur.

Öğrencilerin Tablet Bilgisayar Kullanım Durumları

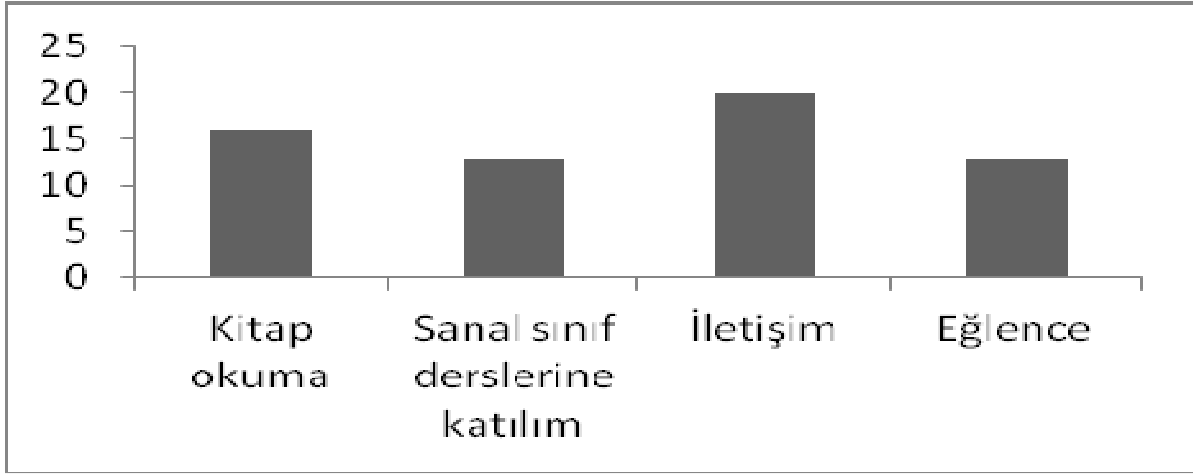
Uzaktan eğitim öğrencilerinin tablet bilgisayar kullanım durumları kullanım süresi, sıklığı, amacı ve kullandıkları yer açısından incelenmiştir. Öğrencilerin çoğu tablet bilgisayarı gün içinde 1-2 saat kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler gün içinde kullanım süresini sırasıyla 1 saatten az (%26), 3-4 saat (%21) ve 4 saatten fazla (%3) olarak ifade etmişlerdir (Grafik 1).

Grafik 1: Tablet Bilgisayarı Kullanım Süresi

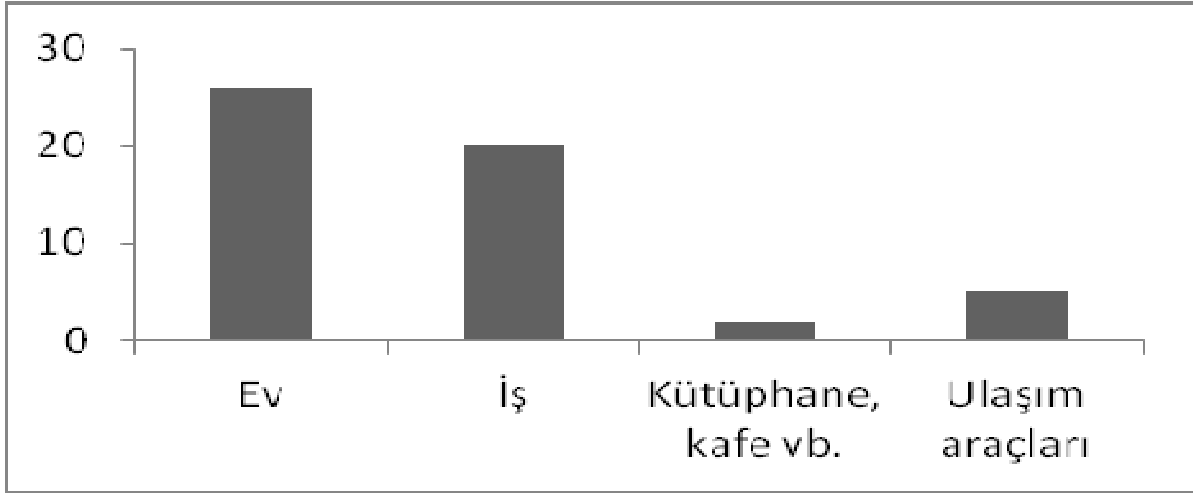
Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde tablet bilgisayarı değişik amaçlarla kullandıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğu tablet bilgisayarı iletişim amaçlı kullandıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin tablet bilgisayar kullanım amaçları sırasıyla kitap okuma, eğlence ve sanal sınıf derslerine katılım olarak belirlenmiştir (Grafik 2). Ayrıca öğrencilere ders dokümanlarını tablet bilgisayar ile okuma sıklığı sorulmuş ve öğrencilerin tablet

bilgisayarı okumak amacıyla bazen (%59) kullandıkları belirlenmiştir. Bunu genellikle (%26), hiçbir zaman (%9) ve her zaman (%6) ifadeleri takip etmiştir.

Grafik 2: Tablet Bilgisayarı Kullanım Amacı

Öğrenciler tablet bilgisayar kullanım yerlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya daha çok evde kullandıkları cevabını vermişlerdir. Bunun yanı sıra ev ve iş yerinde kullanım oranının yüksek olduğu belirlenmiştir. Kütüphane, kafe ve ulaşım araçlarında kullanımlarının ise düşük olduğu tespit edilmiştir (Grafik 3).

Grafik 3: Tablet Bilgisayarı Kullanım Yerleri

Tablet Bilgisayarın Öğrenme Sürecine Katkılarına Yönelik Görüşler

Çalışmada öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde tablet bilgisayar kullanımının öğrenme sürecine katkılarına yönelik görüşleri 5'li Likert tipi ölçek üzerinden yüzdesi, standart sapması ve ortalaması hesaplanarak Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Tablet Bilgisayarın Öğrenme Sürecine Katkıları

Görüşler	\bar{X}	ss	%				
			Kesinlikle Katılıyor	Katılıyor	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Tablet bilgisayar ders çalışırken zaman ve mekan açısından esneklik sağladı.	3,82	1,26	32,4	44,1	8,8	2,9	11,8
Tablet bilgisayarın kullanımı kolaydı.	3,76	1,15	23,5	52,9	8,8	5,9	8,8
Tablet bilgisayar kullanmak uzaktan eğitim sürecini kolaylaştırdı.	3,71	1,19	20,6	55,9	8,8	2,9	11,8
Tablet bilgisayar ders içeriklerine ulaşmayı kolaylaştırdı.	3,56	1,18	17,6	47,1	20,6	2,9	11,8
Tablet bilgisayar çalışma performansımı geliştirmede yardımcı oldu.	3,44	1,21	14,7	47,1	17,6	8,8	11,8
Tablet bilgisayar derslere karşı ilgimi artırdı.	3,18	1,24	11,8	35,3	26,5	11,8	14,7
Tablet bilgisayar çalışma yöntemimi değiştirdi.	3,00	1,12	5,9	32,4	29,4	20,6	11,8
Tablet bilgisayar ders çalışma süremi artırdı.	2,94	1,20	8,8	26,5	29,4	20,6	14,7

Öğrencilerin büyük çoğunluğu tablet bilgisayarın ders çalışırken zaman ve mekan açısından esneklik sağladığını ($\bar{X}=3,82$), kullanımının kolay olduğunu ($\bar{X}=3,76$) ve uzaktan eğitim sürecini kolaylaştırdığını ($\bar{X}=3,71$) ifade etmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin tablet bilgisayarların ders içeriklerine ulaşmayı kolaylaştırdığına ($\bar{X}=3,56$) ve çalışma performansını geliştirmeye yardımcı olduğuna ($\bar{X}=3,44$) yönelik görüşlere yüksek bir oranda katıldıkları belirlenmiştir. Ancak öğrencilerin tablet bilgisayarın derslere karşı ilgiyi artırma ($\bar{X}=3,18$), çalışma yöntemini değiştirme ($\bar{X}=3,00$) ve çalışma süresini artırma ($\bar{X}=2,94$) maddelerine ilişkin görüşlerinin kararsız düzeyde olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Tablet bilgisayarların eğitim ortamlarında kullanımının gittikçe yaygınlaştığı görülmektedir. Bu çalışmada uzaktan eğitim sürecinde tablet bilgisayar kullanımına yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Uzaktan eğitim öğrencilerinin Tablet bilgisayar kullanım durumları; kullanım süresi, sıklığı, amacı ve kullandıkları yer açısından incelenmiştir. Tablet bilgisayarların öğrenme sürecine katkılarına yönelik görüşler; esneklik, kullanım kolaylığı, erişilebilirlik, derslere karşı ilgi, çalışma yöntemi ve süresi açısından incelenmiştir.

Öğrencilerin tablet bilgisayarlarını kitap okuma, eğlence, iletişim ve sanal sınıf derslerine katılma gibi amaçlarla kullandıkları belirlenmiştir. Ayrıca tablet bilgisayarların çalışma esnekliği ve kolaylığı açısından katkıları öne çıkmıştır. Ancak öğrencilerin tablet bilgisayarlarını gün içinde yoğun olarak kullanmadıkları, daha çok ev ve iş yerinde kullandıkları belirlenmiştir. Bu durumun öğrencilerin tamamının meslek sahibi olmalarından ve günün büyük bölümünü çalışma mesaisinde geçirmelerinden kaynaklandığı söylenebilir. Yetişkin öğrencilerin ders çalışmaya ayırabildikleri sürenin az olduğu literatürdeki çalışmalarda da ifade edilmektedir (Haroff, & Valentine, 2006; Maxfield, 2008). Tablet bilgisayarlar eğitim ortamlarında e-kitap okuyucu olarak kullanılmaktadır (Enriquez, 2009). Buna paralel olarak bu çalışmada da öğrencilerin uzaktan eğitim ders dokümanlarını okumak için tablet bilgisayarları kullandıkları belirlenmiştir. Ancak öğrencilerin ders dokümanlarını okumak için tablet bilgisayarları yoğun olarak kullanmadıkları anlaşılmıştır. Bu durum öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarından ve yaş düzeylerinden kaynaklanabilir (Maxfield, 2008; Maxfield, 2009).

Tablet bilgisayarlar sahip oldukları özelliklerle eğitim ortamlarında tercih edilen teknolojiler arasında yer almıştır. Bu teknolojinin eğitim sürecinde kullanımının öğrenciler üzerindeki olumlu etkileri vurgulanmaktadır (Enriquez, 2010; Nie ve diğ., 2011). Bu çalışmada da öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde tablet bilgisayar

kullanımına yönelik görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu belirlenmiştir. Tablet bilgisayarların uzaktan eğitim sürecinde zaman ve mekan açısından esneklik sağladığı, kullanımının kolay olduğu ve uzaktan eğitim sürecini kolaylaştırdığı belirlenmiştir (Nie ve diğ., 2011). Ayrıca öğrenciler uzaktan eğitimde tablet bilgisayar kullanımının ders kaynaklarına erişimi kolaylaştırdığını ve çalışma performanslarını artırdığını belirtmişlerdir (Shurtz ve diğ., 2011). Ancak tablet bilgisayarların derslere karşı ilgiyi artırma, çalışma yöntemini değiştirme ve çalışma süresini artırma noktasında fazla etkili olmadığı belirlenmiştir. Bunun aksine literatürde tablet bilgisayarların derslere karşı ilgiyi artırdığı ve öğrencilerin çalışma yöntemini değiştirdiği belirtilmektedir (Bilen ve diğ., 2008; Kohorst ve Cox, 2007; Mock, 2004). Bu durum öğrencilerin yetişkin ve uzaktan eğitim öğrencisi olmasından ve alışkanlıklarının değişmesinin uzun süre alabilmesinden kaynaklanabilir. Tablet bilgisayarların derse karşı ilgiyi artırmaması bu teknolojinin katılımcılar üzerinde yenilik etkisi oluşturmamasıyla açıklanabilir.

Sonuç olarak, öğrenci görüşleri göz önüne alındığında uzaktan eğitim ortamlarında tablet bilgisayar kullanımının uzaktan eğitim sürecini kolaylaştırma ve öğrencilerin bireysel öğrenmelerini destekleme gibi birçok açıdan faydalı olacağı söylenebilir. Uzaktan eğitim veren kurumlar eğitimin esnekliğini ve kalitesini artırmak amacıyla öğrencilerine tablet bilgisayar sağlayabilir. Uzaktan eğitim ortamlarının ve materyallerinin de tablet bilgisayar teknolojisine uygun olarak tasarlanması bu doğrultuda önem kazanacaktır. Farklı öğrenim düzeyindeki uzaktan eğitim öğrencilerinin tablet bilgisayar kullanımına yönelik deneyimlerinin belirlenmesi de literatüre katkı sağlayabilir. Tablet bilgisayarların öğrenme sürecine etkisi ve ilişkili faktörler derinlemesine incelenebilir. Ayrıca tablet bilgisayarların başarı ve motivasyon açısından etkisinin incelendiği deneysel çalışmalar yapılabilir.

Not: Bu çalışma 26-28 Nisan 2012 tarihlerinde Antalya’da 46 Ülkenin katılımıyla düzenlenmiş olan “3rd International Conference on New Trends in Education and Their Implications”da sözlü bildiri olarak sunulmuş olup, “Journal of Research in Education and Teaching” Bilim Kurulu tarafından yayınlanmak üzere seçilmiştir.

KAYNAKÇA

Bilen, S. G., Lee, D., Messner, J. I., Nguyen, H. T., Simpson, T. W., Techatassanasoontorn, A. A., & Devon, R. F. (2008). *Tablet PC Use and Impact on Learning in Technology and Engineering Classrooms: A Preliminary Study*, in *Workshop on the Impact of Pen-based Technology*. West Lafayette, IN.

Bulun, M., Gülnar, B., ve Güran, M.S. (2004). Eğitimde mobil teknolojiler. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(2), 165-169.

Enriquez, A. G. (2009). Using tablet PCs to enhance student performance in an introductory circuits course. *2009 American Society for Engineering Education Pacific Southwest Regional Conference Proceedings Book*, (pp. 32-43).

Enriquez, A. G. (2010). Enhancing student performance using tablet computers. *College Teaching*, 58(3), 77-84.

Haroff, P. A., & Valentine, T. (2006). Dimensions of program quality in web-based adult education. *The American Journal of Distance Education*, 20(1), 7-22.

Horton, L. M., Kim, K., Kothaneth, S., & Amelink, C. T. (2011). *Macroergonomics analysis of instructional technology diffusion: A case study on Tablet PC adoption*. (Teknik Rapor). Virginia, ABD: Virginia Tech College of Engineering.

Jones, J. L., & Sinclair, B. (2011). Assessment on the go: Surveying students with an iPad. *Journal of Library Innovation*, 2(2), 22-35.

Kohorst, K. and Cox, J. R. (2007). Virtual office hours using a Tablet PC: E-Illuminating biochemistry in an online environment. *Biochemistry and Molecular Biology Education*, 35(3), 193-197.

Maxfield, R. J. (2008). *Online education for nontraditional adult students: Perceptions and attitudes of emergency services workers in asynchronous learning environments*. Graduate Theses and Dissertations: Utah State University, USA.

Maxfield, R. J. (2009). Asynchronous online learning: Perceptions and experiences of nontraditional adult emergency services students. *International Fire Service Journal of Leadership and Management*. Retrieved January 10, 2011, from http://works.bepress.com/dr_r_jeffery_maxfield/1

Mock, K. (2004). Teaching with Tablet PCS. *Journal of Computing Sciences in Colleges*, 20(1), 17-27.

Mulholland, J. B. (2011). iPads strengthen education. *Government Technology*, 24(4), 20-24.

Nie, M., Armellini, A., Witthaus, G., & Barklamb, K. (2011) How do e-book readers enhance learning opportunities for distance work-based learners?. *Research in Learning Technology*, 19(1), 19-38.

Oran, M. K., ve Karadeniz, Ş. (2007). İnternet tabanlı uzaktan eğitimde mobil öğrenmenin rolü. *Akademik Bilişim'07 - IX. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri Kitabı* (ss. 167-170).

Öngöz, S. (2011). Bir öğrenme-öğretme aracı olarak elektronik kitap. 5th. *International Computer & Instructional Technologies Symposium Proceedings Book*, (paper ID 27727).

Shurtz, S., Halling, T. D., & McKay, B. (2011). Assessing user preferences to circulate iPads in an Academic Medical Library. *Journal of Electronic Resources in Medical Libraries*, 8(4), 311-324.

Simon, E. J. (2001). Electronic textbooks: A pilot study of student e-reading habits. *Future of Print Media Journal*. Retrieved January 10, 2011, from <http://www.ericjsimon.com/papers/papers/ebook.pdf>

Sneller, J. (2007). The tablet PC classroom: Erasing borders, stimulating activity, enhancing communication. *37th Annual ASEE/IEEE Frontiers in Education Conference Prooceding Book*, (S3J-6- S3J-10).

Yıldırım, G., Karaman, S., Çelik, E., ve Esgice, M. (2011). E-kitap okuyucuların kullanım deneyimlerine yönelik alanyazın incelemesi. 5th. *International Computer & Instructional Technologies Symposium Proceedings Book*, (paper ID 27891).